

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.864/2009/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év január hó 21. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A közúti baleset okozásának vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt bűnügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kaposvári Városi Bíróság 6.B.198/2008/27. számú ítéletét, és a Somogy Megyei Bíróság 1.Bf.108/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Kaposvári Városi Bíróság a 2009. év március hó 5. napján kihirdetett 6.B.198/2008/27. számú ítéletével a terhelt bűnösségét közúti baleset okozásának vétségében (Btk. 187. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontja) állapította meg. Ezért őt 1 évi fogházbüntetésre és 6 évi közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Rendelkezett a járművezetési tilalomra történő beszámításról, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet tényállásának lényege szerint a terhelt a délutáni órákban egy kölcsönként Audi típusú személygépkocsit vezetett, amelyben két utast szállított. A járműben a biztonsági övet senki nem használta. A gépkocsi tulajdonosa a hátsó fékszerkezetet korábban átalakította, oly módon, hogy a dobfék helyett tárcsaféket szerelt be, azonban a járművet fékerő-szabályozóval nem látta el. Az átalakításról a terhelt nem tudott, az egyébként a jármű szokásos használatát nem befolyásolta.

A terhelt a kétirányú, egyenes vonalvezetésű, száraz aszfaltburkolatú úton hirtelen áttért a szemközti sávba, amikor az előtte haladó gépkocsi előzésébe kezdett, anélkül, hogy annak biztonságos feltételeiről meggyőződött volna. Ebben az időben a terhelttel szemben, tőle kb. 290-300 méterre 90 km/óra sebességgel közlekedett a sértett.1 gépkocsijával. A sértett a szembejövő gépkocsit észlelte, a baleset elkerülése érdekében az út szélére húzódott és vészfékezett. A terhelt hirtelen jobbra-balra kormányozott és intenzíven fékezett, azonban járműve - a fékrendszer átalakítása következtében - túlfékezetté vált, ezért a bal oldali forgalmi sávba átsodródott és keresztbe fordult. Jobb oldalával ütközött a sértetti gépkocsival. Az ütközés következtében a terhelt gépjárműve kettészakadt, és a járműből mindenki kiesett.

A baleset következtében a terhelt gépkocsijában utazó felnőtt és a gyermekkorú sértett olyan súlyos sérülést szenvedtek, hogy a helyszínen elhunytak. A sértett.1 8 napon belül gyógyuló könnyű sérüléseket szenvedett, míg a terheltnek 8 napon túl gyógyuló sérülése keletkezett.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a terhelt közlekedése során a KRESZ 34. § (1) bekezdés a) pontjában írtakat szegte meg, amikor az előzést annak ellenére megkezdte, hogy annak problémamentes befejezéséhez elegendő út nem állt a rendelkezésére. Az előzés biztonságos befejezéséhez 465-510 méterre lett volna szükség, azonban az előzés megkezdésekor a járművek közötti távolság csupán 290-300 méter volt. E ténymegállapítások mellett jogi indokolásában utalt arra, hogy a terhelt KRESZ szabályszegése indította el azt az ok folyamatot, amelynek következtében baleset elhárítási kötelezettségének - részben a gépkocsi általa nem ismert, szabálytalan átalakítása miatt - nem tudott eleget tenni. Rögzítette, hogy a terhelt büntetőjogi felelősségét nem érinti a fékrendszer átalakítása.

A másodfokon eljáró Somogy Megyei Bíróság a 2009. év május hó 20. napján jogerős 1.Bf.108/2009/4. számú végzésében (helyesen ítéletében) az elsőfokú bíróság ítéletének büntetést kiszabó rendelkezését megváltoztatta: a közúti járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés időtartamát 3 év 6 hónapra enyhítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az elsőfokú határozat tényállását részben kiegészítette, részben helyesbítette. Így tényként rögzítette, hogy az út egyenes vonalvezetésű, a terhelt által vezetett gépkocsi ütközési sebessége kb. 48-53 km/óra, míg a sértetti jármű sebessége az ütközéskor kb. 60-63 km/óra volt.

II. A másodfokon hozott jogerős határozattal befejezett ügyben a terhelt meghatalmazott védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelyben arra hivatkozott, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével (Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja) került sor. Álláspontja szerint a terhelt nem kívánta befejezni az elszámított előzést, hanem a forgalmi sávjába történő visszasorolással kívánta megszüntetni a veszélyhelyzetet. Ez azonban a kormánybiztosok alatt végzett fékezés - a hátsó kerekek blokkolása, túlfékezetté válása miatt - nem vezetett eredményre, a személygépkocsi az úttesten keresztbe fordult. Téves a bíróság álláspontja a tekintetben, hogy a gépkocsi fékberendezésének átalakítása a bekövetkezett balesettel okozati összefüggésbe nem hozható. Megfelelő fékberendezés mellett a terhelt balesetelhárítási kötelezettségének eleget tudott volna tenni, így irreleváns, hogy a terheltnek az előzés megkezdésekor elegendő út nem állt rendelkezésére az előzés befejezéséhez.

Mindezekre figyelemmel a megtámadott ítéletek hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta, egyben kérte az indítvány elbírálásáig a fogházbüntetés végrehajtásának felfüggesztését.

A Legfőbb Ügyészség BF.2514/2009. számú átiratában és a nyilvános ülésen felszólaló képviselője - vitatva a védői érveket - a jogerős bírósági ítéletek hatályban tartását indítványozta.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak.

A KRESZ 34. § (1) bekezdés a) pontja értelmében előzni abban az esetben szabad, ha az előzés céljából igénybe venni kívánt forgalmi sáv olyan távolságban szabad, hogy - figyelemmel az előzni kívánó és a megelőzendő jármű sebessége közötti különbségre - az előzés a szembejövő forgalmat nem zavarja.

A felülvizsgálati eljárás során a jogerős határozatban megállapított tényállás mindenkor irányadó (Be. 423. § (1) bekezdés).

Az irányadó tényállás szerint a balesethez vezető ok folyamatot a terhelt figyelmetlenül és szabálytalanul megkezdett előzése (causa)

indította el. Enélkül a két ember halálát és további személy könnyű sérülését eredményező közlekedési baleset - a túlfékezettséget okozó fékátalakítás (concausa) ellenére - nem következett volna be.

A terhelt az előzés megkezdésekor a legalapvetőbb meggyőződési kötelezettséget elmulasztotta. Magatartásával nem csupán zavarta vagy akadályozta a szembe jövő jármű vezetőjét, hanem a forgalmi sávba áttérés pillanatában már kifejezetten veszélyeztette. A sértett erre késedelemmentes vészfékezéssel reagált. A terhelt által vezetett gépkocsi fékrendszerének szabálytalan átalakítása a jármű szokásos használatát nem befolyásolta, az intenzív vészfékezés elmaradása esetén a jármű blokkolása sem következett volna be.

Mindebből következően a terhelt szabálytalan előzésével olyan oksági folyamatot indított el, amely - más tényező közbejöttével - súlyos, két személy halálával járó közlekedési balesethez vezetett.

A közúti baleset gondatlan okozása vétségénél a közúti közlekedés szabályainak a megszegése és az eredmény közötti okozati összefüggés akkor is megállapítható, ha a terheltnek az ok folyamatot elindító és az eredményhez vezető KRESZ szabályszegéséhez az elkövetőtől független további közreható ok is társul (EBH. 2005.1290.)

A Legfelsőbb Bíróság mindenben osztotta a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéletekben kifejtett anyagi jogi álláspontot, és megállapította, hogy a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül került sor.

Ezért a sérelmezett határozatokat a Be. 426. § alapján hatályukban fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése kizárja, míg felülvizsgálatnak a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye. Minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul (Be. 418. § (3) bekezdés). Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság a Be. 421. § (3) bekezdése alapján mellőzheti.

Budapest, 2010. év január hó 21. napján

Dr. Schäfer Annamária s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Katona Sándor s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző
Kné